

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ తృతీయాష్టకే దశమః ప్రశ్నః ॥
(కాఠకం - 1)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ తృతీయాష్టకే దశమః ప్రశ్నః ॥

(కారకం - 1)

॥ హరిః ఓ(4)ం ॥

సంజ్ఞానం విజ్ఞానం ప్రజ్ఞానం జానదభిజానత్ |

సంకల్పమానం ప్రకల్పమానముపకల్పమానముపక్లప్తం క్లప్తం |

శ్రేయో వసీయ ఆయథ్సంభూతం భూతం |

చిత్తః కేతుః ప్రభానాభాంధ్యంభాన్ |

జ్యోతిష్మాగ్స్తేజస్వానాతపగ్గ్స్తపన్నభితపన్న |

రోచనో రోచమానః శోభనః శోభమానః కల్యాణః |

దర్శా దృష్టా దర్శతా విశ్వరూపా సుదర్శనా |

ఆప్యాయమానా ప్యాయమానా ప్యాయా సూన్యతేరా |

ఆపూర్యమాణా పూర్యమాణా పూరయంతీ పూర్ణా పౌర్ణమాసీ |

దాతా ప్రదాతాఽఽనందో మోదః ప్రమోదః ॥ 1 ॥

ఆవేశయన్నివేశయంధ్యంవేశనః సగ్ంశాంతః శాంతః |

ఆభవన్ప్రభవంధ్యంభవంధ్యంభూతో భూతః |

ప్రస్తుతం విష్టుతగ్ం సగ్గ్స్తుతం కల్యాణం విశ్వరూపం |

శుక్రమంబుతం తేజస్వి తేజః సమిద్ధం |

అరుణం భానుమన్మరీచిమదభితపత్తపస్వత్ |

Please let us know of any errors in this text.

స॒వితా॑ ప్ర॒సవి॒తా దీ॒ప్తో దీ॒పయ॑ంది॒ప్యమా॑నః |
 జ్వ॒లంజ్వ॒లితా॑ తప॒న్వితప॑ంధ్నం॒తపన్న్ |
 రో॒చనో॑ రో॒చమా॑నః శుంభూః శుంభూ॑మానో వామః |
 సు॒తా సు॒న్వతీ॑ ప్ర॒సుతా॑ సూ॒యమా॑నాఽభి॒షూయ॑మాణా |
 పీ॒తీ ప్ర॒పా స॒ంపా తృ॒ప్తిస్త॒ర్పయ॑ంతీ || 2 ||

కా॒ంతా కా॒యా కా॒మజా॑తాఽఽయు॒ష్మతీ॑ కా॒మదు॑ఘా |
 అ॒భిశా॑స్తాఽను॒మంతా॑ఽఽనందో మో॒దః ప్ర॒మోదః॑ |
 ఆ॒సాద॑యన్ని॒షాద॑యంధ్నగ్ంసా॒దనః॑ సగ్ంస॒న్నః స॒న్నః |
 ఆ॒భూర్వి॒భూః ప్ర॒భూః శంభూ॑ర్భువః |
 ప॒విత్రం॑ ప॒వియి॑ష్యన్పూతో మే॒ధ్యః |
 యశో॑ యశ॒స్వానా॑యురంబు॒తః |
 జీ॒వో జీ॒విష్యం॑ధ్స్వర్గో లో॒కః |
 సహ॑స్వాంధ్నహీ॒యానో॑జస్వాంధ్నహ॒మానః॑ |
 జ॒యన్న॑భిజ॒యంధ్స॒ద్ద్రవి॑ణో ద్ర॒విణో॑దాః |
 ఆర్ద్ర॑ప॒విత్రో॑ హ॒రికే॑శో మో॒దః ప్ర॒మోదః॑ || 3 ||

అ॒రుణో॑ఽరుణ॒రజాః॑ పుండ॒రీకో॑ విశ్వ॒జిద॑భిజిత్ |
 ఆర్ద్రః॑ పి॒న్వమా॑నోఽన్న॒వాన్ర॑స॒వాని॒రావాన్ |
 స॒ర్వోష॑ధః స॒ంభరో॑ మహా॒స్వాన్ |
 ఏ॒జత్కా॑ జో॒వత్కాః॑ |
 క్ష॒ల్లకాః॑ శి॒పివి॑ష్టకాః |

సరిస్తరాః సుశేరవః |
 అజిరాసో గమిష్ణవః |
 ఇదాసీం తదాసీమేతర్హి క్షిప్రమజిరం |
 ఆశుర్నిమేషః ఫణో ద్రవన్నతిద్రవన్ |
 త్వరగ్గస్త్యరమాణ ఆశురాశీయాంజవః |
 అగ్నిష్టోమ ఉక్థ్యోఽతిరాత్రో ద్వీరాత్రస్త్రాత్రశ్చతూరాత్రః |
 అగ్నిర్ ఋతుః సూర్య ఋతుశ్చంద్రమా ఋతుః |
 ప్రజాపతిః సంవధ్నరో మహాన్యః || 4 ||

ప్రమోదస్తర్పయంతి ప్రమోదో జవస్త్రీణి చ || 1 ||

భూరగ్నిం చ పృథివీం చ మాం చ |
 త్రీగ్శ్చ లోకాంధ్నంవధ్నరం చ |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్నృవా సీద |
 భువో వాయుం చాంతరిక్షం చ మాం చ |
 త్రీగ్శ్చ లోకాంధ్నంవధ్నరం చ |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్నృవా సీద |
 స్వరాదిత్యం చ దివం చ మాం చ |
 త్రీగ్శ్చ లోకాంధ్నంవధ్నరం చ |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |

తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద |
 భూర్భువః స్వశ్చంద్రమసం చ దిశశ్చ మాం చ |
 త్రీగ్శ్చ లోకాంధ్రంవధ్ధరం చ |
 ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు |
 తయా దేవతయాఽంగిరస్వధ్ధ్రువా సీద || 5 ||

సంవధ్ధరం చ షట్ట || 2 ||

త్వమేవ త్వాం వేత్త యోసి సోసి |
 త్వమేవ త్వామచైషిః |
 చితశ్చాసి సంచితశ్చాస్యగ్నే |
 ఏతావాగ్శ్చాసి భూయాగ్శ్చాస్యగ్నే |
 యత్తే అగ్నే న్యూనం యదు తేఽతిరిక్తం |
 ఆదిత్యాస్తదంగిరసశ్చిన్వంతు |
 విశ్వే తే దేవాశ్చితిమాపూరయంతు |
 చితశ్చాసి సంచితశ్చాస్యగ్నే |
 ఏతావాగ్శ్చాసి భూయాగ్శ్చాస్యగ్నే |
 మా తే అగ్నేఽచయేన మాఽతి చ యేనాయురావృక్షి |
 సర్వేషాం జ్యోతిషాం జ్యోతిర్యదదావుదేతి |
 తపసో జాతమనిభృష్టమోజః |
 తత్తే జ్యోతిరిష్టకే |
 తేన మే తప |

తే॑న॑ మే॑ జ్వల॑ |
 తే॑న॑ మే॑ దీ॒దిహి॑ |
 యా॑వ॒ద్దే॒వాః |
 యా॑వదసా॒తి సూ॑ర్యః |
 యా॑వదు॒తాపి॒ బ్రహ్మ॑ || 6 ||

ఆ॒వృ॒క్షి న॑ప॒ చ || 3 ||

స॒ం॒వ॒ధ్న॑రో॒ఽసి పరి॑వ॒ధ్న॑రో॒ఽసి |
 ఇ॒దా॒వ॒ధ్న॑రో॒ఽసిదు॑వ॒ధ్న॑రో॒ఽసి |
 ఇ॒ద్వ॒ధ్న॑రో॒ఽసి వ॒ధ్న॑రో॒ఽసి |
 త॒స్య॑ తే॒ వస॑ంతః శి॒రః |
 గ్రీ॒ష్మో దక్షి॑ణః ప॒క్షః |
 వ॒ర్షాః పు॑చ్ఛం |
 శ॒రదు॑త్తరః ప॒క్షః |
 హే॒మంతో॑ మధ్యం |
 పూ॒ర్వప॑క్షాశ్చి॒తయః॑ |
 అప॑రపక్షాః పు॒రీషం॑ || 7 ||

అ॒హో॒రా॒త్రాణి॑ష్టకాః |
 ఋ॒షభో॑ఽసి స్వ॒ర్గో లో॑కః |
 యస్యాం॑ దిశి మహీ॒యసే॑ |
 తతో॑ నో మహా ఆ॒వహా॑ |

వాయుర్భూత్వా సర్వా దిశ ఆవాహి |
 సర్వా దిశోఽను వివాహి |
 సర్వా దిశోఽను సంవాహి |
 చిత్వా చితిమాపుణ |
 అచిత్వా చితిమాపుణ |
 చిదసి సముద్రయోనిః || 8 ||

ఇందుర్దక్షః శ్యేన ఋతావా |
 హిరణ్యపక్షః శకునో భురణ్యుః |
 మహాంధృధన్ఢే ద్రువ ఆనిషత్తః |
 నమస్తే అస్తు మా మా హిగంసీః |
 ఏతి ప్రేతి వీతి సమితు్యదితి |
 దివం మే యచ్ఛ |
 అంతరిక్షం మే యచ్ఛ |
 పృథివీం మే యచ్ఛ |
 పృథివీం మే యచ్ఛ |
 అంతరిక్షం మే యచ్ఛ |
 దివం మే యచ్ఛ |
 అహ్నో ప్రసారయ |
 రాత్ర్యా సమచ |
 రాత్ర్యా ప్రసారయ |

అహ్నో॑ స॒మ॒చ |
 కా॒మం ప్ర॑సారయ |
 కా॒మగ్ం॑ స॒మ॒చ || 9 ||

పు॒రీషగ్ం॑ స॒ముద్ర॑యోనిః పృ॒థి॒వీం మే॑ య॒చ్ఛా॒ఽంత॑రిక్షం మే॑ య॒చ్ఛ స॒ప్త చ॑ || 4 ||

భూ॑ర్భువః స్వః |
 ఓ॒జో బ॒లం |
 బ్ర॒హ్మ క్ష॒త్రం |
 యశో॑ మ॒హత్ |
 స॒త్యం త॒పో నా॒మ |
 రూ॒ప॒మంబు॑తం |
 చ॒క్షుః శ్రో॑త్రం |
 మ॒న ఆ॒యుః |
 వి॒శ్వం యశో॑ మ॒హాః |
 స॒మం త॒పో హ॒రో భాః |
 జా॒తవే॑దా యది॑ వా పా॒వకో॑ఽసి |
 వై॒శ్వాన॒రో యది॑ వా వై॒ద్యుతో॑ఽసి |
 శం ప్ర॒జాభ్యో॑ య॒జమా॑నాయ లో॒కం |
 ఊ॒ర్జం పు॒ష్టిం దద॑ద॒భ్యావ॑వృ॒ధ్స్వ || 10 ||

భా॒శ్చత్వారి॑ చ || 5 ||

రాజ్ఞీ॑ విరాజ్ఞీ॑ |
 సంరాజ్ఞీ॑ స్వరాజ్ఞీ॑ |
 అర్చిః శోచిః |
 తపో హరో భాః |
 అగ్నిరింద్రో బృహస్పతిః |
 విశ్వే దేవా భువనస్య గోపాః |
 తే మా సర్వే యశసా సగం సృజంతు || 11 ||

రాజ్ఞీంద్రో మా సప్త || 6 ||

అసవే॑ స్వాహా॑ వసవే॑ స్వాహా॑ |
 విభువే॑ స్వాహా॑ వివస్వతే॑ స్వాహా॑ |
 అభిభువే॑ స్వాహా॑ ధిపతయే॑ స్వాహా॑ |
 దివాంపతయే॑ స్వాహా॑ గంహస్పత్యాయ॑ స్వాహా॑ |
 చాక్షుష్మత్యాయ॑ స్వాహా॑ జ్యోతిష్మత్యాయ॑ స్వాహా॑ |
 రాజ్ఞే॑ స్వాహా॑ విరాజ్ఞే॑ స్వాహా॑ |
 సంరాజ్ఞే॑ స్వాహా॑ స్వరాజ్ఞే॑ స్వాహా॑ |
 శూషాయ॑ స్వాహా॑ సూర్యాయ॑ స్వాహా॑ |
 చంద్రమసే॑ స్వాహా॑ జ్యోతిషే॑ స్వాహా॑ |
 సగంసర్పాయ॑ స్వాహా॑ కల్యాణాయ॑ స్వాహా॑ |
 అర్జునాయ॑ స్వాహా॑ || 12 ||

కల్యాణాయ॑ స్వాహైకం చ || 7 ||

విపశ్చితే పవమానాయ గాయత |
 మహీ న ధారాఽత్యంధో అర్షతి |
 అహిర్హ జీర్ణామతీసర్పతి త్వచం |
 అత్యో న క్రిడన్నసరద్వృషా హరిః |
 ఉపయామగృహీతోఽసి మృత్యవే త్వా జుష్టం గృహ్ణామి |
 ఏష తే యోసిర్మృత్యవే త్వా |
 అప మృత్యుమప క్షుధం |
 అపేతః శపథం జహి |
 అధా నో అగ్న ఆవహ |
 రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం || 13 ||

యే తే సహస్రమయుతం పాశాః |
 మృత్యో మర్త్యాయ హంతవే |
 తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా |
 సర్వానవయజామహే |
 భక్షోఽస్యమృతభక్షః |
 తస్య తే మృత్యుపీతస్యాంబుతవతః |
 స్వగాకృతస్య మధుమతః |
 ఉపహూతస్యోపహూతో భక్షయామి |
 మంద్రాఽభిభూతిః కేతుర్వజ్ఞానాం వాక్ |
 అసావేహి || 14 ||

అంధో జాగృవిః ప్రాణ |
 అసావేహి |
 బధిర ఆక్రందయితరపాన |
 అసావేహి |
 అహస్తోఽస్త్యా చక్షుః |
 అసావేహి |
 అపదాశో మనః |
 అసావేహి |
 కవే విప్రచిత్తే శ్రోత్ర |
 అసావేహి || 15 ||

సుహస్తః సువాసాః |
 శూఞ్చో నామాస్యంబుతో మర్త్యేషు |
 తం త్వాఽహం తథా వేద |
 అసావేహి |
 అగ్నిర్మే వాచి శ్రితః |
 వార్షదయే |
 హృదయం మయి |
 అహమంబుతే |
 అంబుతం బ్రహ్మణి |
 వాయుర్మే ప్రాణే శ్రితః || 16 ||

ప్రాణో హృదయే |
 హృదయం మయి |
 అహమంఘ్రితే |
 అంఘ్రితం బ్రహ్మణి |
 సూర్యో మే చక్షుషి శ్రితః |
 చక్షుర్హృదయే |
 హృదయం మయి |
 అహమంఘ్రితే |
 అంఘ్రితం బ్రహ్మణి |
 చంద్రమా మే మనసి శ్రితః || 17 ||

మనో హృదయే |
 హృదయం మయి |
 అహమంఘ్రితే |
 అంఘ్రితం బ్రహ్మణి |
 దిశో మే శ్లోత్రే శ్రితాః |
 శ్లోత్రగ్ం హృదయే |
 హృదయం మయి |
 అహమంఘ్రితే |
 అంఘ్రితం బ్రహ్మణి |
 ఆపో మే రేతసి శ్రితాః || 18 ||

రే॒తో హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 పృ॒థి॒వీ మే శరీ॑రే శ్రితా |
 శరీ॑రగ్ం హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 ఓష॑ధివనస్పతయో మే లో॑మసు శ్రితాః || 19 ||

లో॑మాని హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 ఇంద్రో॑ మే బలే॑ శ్రితః |
 బల॑గ్ం హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 ప॒ర్జన్యో॑ మే మూ॒ర్ధ్ని శ్రి॒తః || 20 ||

మూ॒ర్ధా హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 ఈ॒శానో॑ మే మన్యో శ్రి॒తః |
 మన్యు॑ర్హృదయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 ఆత్మా మ॑ ఆత్మ॒ని శ్రి॒తః || 21 ||

ఆత్మా హృ॑దయే |
 హృ॑దయం మయి |
 అహ॑మంబుతే |
 అంబు॑తం బ్రహ్మా॑ణి |
 పు॒నర్మ॑ ఆత్మా పు॒నరా॑యురాగాత్ |
 పు॒నః ప్రా॑ణః పు॒నరా॑కూతమాగాత్ |
 వై॒శ్వా॒నరో॑ రశ్మి॒భిర్వా॒వృధా॑నః |
 అంత॑స్త్విష్టత్వంబుతస్య గోపాః || 22 ||

సహస్రి॑ణమిహి శ్రో॒త్రాఽసా॑వేహి ప్రా॒ణే శ్రితో॑ మనసి శ్రితో రే॒తసి శ్రితా॑
 లోమ॑సు శ్రితా మూర్ధ్ని శ్రిత ఆత్మ॒ని శ్రితో॑ఽష్టా చ || 8 ||

అగ్ని॒ర్వా॒యు॒స్సూ॒ర్యశ్చ॑ంద్ర॒మా ది॒శ ఆపః॑ పృ॒థి॒వ్యోష॑ధి॒వన॑స్స॒తయ॑
 ఇంద్రః ప॒ర్జన్య॑ ఈ॒శాన॑ ఆ॒త్మా పు॒న॒ర్మే త్ర॒యోద॑శ ॥

ప్ర॒జాప॑తి॒ర్దే॒వాన॑స్స॒జత॑ ।
 తే పా॒ప్మనా॑ స॒ంది॒తా అ॒జాయ॑ంత ।
 తాన్వ్య॒ద్యత్ ।
 యద్య॒ద్యత్ ।
 తస్మా॒ద్వి॒ద్యుత్ ।
 తమ॑వృ॒శ్చత్ ।
 యద॑వృ॒శ్చత్ ।
 తస్మా॒ద్వృష్టిః॑ ।
 తస్మా॒ద్యత్రై॒తే దే॒వతే॑ అ॒భిప్రా॑ప్ను॒తః ।
 వి చ హై॒వాస్య॑ తత్ర పా॒ప్మానం॑ ద్య॒తః ॥ 23 ॥

వృ॒శ్చత॑శ్చ ।
 సైషా మీ॒మాగ్ంసా॑గ్ని॒హోత్ర॑ ఏ॒వ సం॑పన్నా ।
 అథో॑ ఆ॒హుః ।
 నర్వే॑షు య॒జ్ఞక్ర॑తు॒స్వితి॑ ।
 హో॑ప్యన్న॒ప ఉ॑పస్పృశేత్ ।
 విద్యు॑దసి విద్య మే పా॒ప్మాన॑మితి ।
 అథ హు॒తోప॑స్పృశేత్ ।
 వృష్టి॑రసి వృశ్చ మే పా॒ప్మాన॑మితి ।

య॒క్ష్య॑మా॒ణో వే॒ష్టా॒ వా |
వి చ॑ హై॒వా॒స్యై॒తే దే॒వతే॑ పా॒ప్మా॒నం ద్య॑తః || 24 ||

వృ॒శ్చ॑త॒శ్చ |
అ॒త్య॑గ్ం॒హో హా॑రు॒ణిః |
బ్ర॒హ్మ॑చారి॒ణే ప్ర॒శ్నా॒న్వో॒చ్య ప్ర॒జి॑ఘాయ |
ప॒రే॒హి |

ప్ల॒క్షం ద॑యాంపా॒తిం పృ॑చ్ఛ |
వే॒త॒ సా॒వి॒త్రా(3)॒న్న వే॒తా(3)॒ ఇతి॑ |
త॒మా॒గత్య॑ పప్రచ్ఛ |
ఆ॒చార్యో॑ మా ప్రా॒హేషీ॑త్ |
వే॒త॒ సా॒వి॒త్రా(3)॒న్న వే॒తా(3)॒ ఇతి॑ |
స హో॑వాచ వేదే॒తి || 25 ||

స క॑స్మి॒న్ప్రతి॑ష్ఠిత॒ ఇతి॑ |
ప॒రో॒ర॒జ॒సీతి॑ |
క॒స్తద్య॑త్ప॒రో॒ర॒జా ఇతి॑ |
ఏ॒ష వా॒వ స ప॒రో॒ర॒జా ఇతి॑ హో॑వాచ |
య ఏ॒ష త॑పతి |
ఏ॒షో॒ర్వా॒గ్ర॒జా ఇతి॑ |
స క॑స్మి॒న్త్వే॒ష ఇతి॑ |
సత్య॑ ఇతి |

కిం తద్ధృత్యమితి ।

తప ఇతి ॥ 26 ॥

కస్మిన్ను తప ఇతి ।

బల ఇతి ।

కిం తద్బలమితి ।

ప్రాణ ఇతి ।

మా స్మ ప్రాణమతి పృచ్ఛ ఇతి

మాఽఽచార్యోఽబ్రవీదితి హోవాచ బ్రహ్మచారి ।

స హోవాచ ప్లక్షో దయ్యాంపాతిః ।

యద్వై బ్రహ్మచారిన్ప్రాణమత్యప్రక్ష్యః ।

మూర్ధా తే వ్యపతిష్యత్ ।

అహము త ఆచార్యాచ్ఛ్రేయాన్భవిష్యామి ।

యో మా సావిత్రే సమవాదిష్టేతి ॥ 27 ॥

తస్మాథ్సావిత్రే స సంవదేత ।

స యో హ వై సావిత్రం విదుషా సావిత్రే సంవదతే ।

సహోస్మింఛ్రియం దధాతి ।

అను హ వా అస్మా అసౌ తపంఛ్రియం మన్యతే ।

అన్వస్మై శ్రీస్తపో మన్యతే ।

అన్వస్మై తపో బలం మన్యతే ।

అన్వస్మై బలం ప్రాణం మన్యతే ।

స యదాహ |

సంజ్ఞానం విజ్ఞానం దర్శా దృష్టేతి |

విష వివ తత్ || 28 ||

అథ యదాహ |

ప్రస్తుతం విష్టుతగ్ం సుతా సున్వతీతి |

విష వివ తత్ |

విష హ్యేవ తాన్యహాని |

విష రాత్రయః |

అథ యదాహ |

చిత్తః కేతుర్దాతా ప్రదాతా సవితా

ప్రసవితాఽభిశాస్తాఽనుమంతేతి |

విష వివ తత్ |

విష హ్యేవ తేఽహ్నో ముహూర్తాః |

విష రాత్రేః || 29 ||

అథ యదాహ |

పవిత్రం పవయిష్యంధ్రహస్వాంధ్రహీయాన -

రుణోఽరుణరజా ఇతి |

విష వివ తత్ |

విష హ్యేవ తేఽర్థమాసాః |

విష మాసాః |

అథ యదాహ |

అగ్నిష్టోమ ఉక్థ్యోఽగ్నిర్ బుతుః ప్రజాపతిః

సంవధ్ధుర ఇతి |

విష వివ తత్ |

విష హ్యేవ తే యజ్జక్రతవః |

విష బుతవః || 30 ||

విష సంవధ్ధురః |

అథ యదాహ |

ఇదాసీం తదాసీమితి |

విష వివ తత్ |

విష హ్యేవ తే ముహూర్తానాం ముహూర్తాః |

జనకో హ వైదేహః |

అహోరాత్రైః సమాజగామ |

తగ్ంహోచుః |

యో వా అస్మాన్ వేద |

విజహత్పాప్మానమేతి || 31 ||

సర్వమాయురేతి |

అభి స్వర్గం లోకం జయతి |

నాస్యాముష్మిన్లోకేఽన్నం క్షియత ఇతి |

విజహద్ధ వై పాప్మానమేతి |

స॒ర్వ॒మా॒యు॒రే॒తి |
 అ॒భి స్వ॒ర్గం లో॒కం జ॒యతి |
 నా॒స్యా॒ముష్మి॒న్లోకే॒న్సం క్షీ॒యతే |
 య ఏ॒వం వే॒ద |
 అహీ॑నా హా॒శ్వత్థ్యః |
 సా॒వి॒త్రం వి॒దాంచ॑కార || 32 ||

సహా హ॒గ్ంసో హి॑రణ్మయో భూ॒త్వా |
 స్వ॒ర్గం లో॒కమి॑యాయ |
 ఆది॒త్యస్య॒ సాయు॑జ్యం |
 హ॒గ్ంసో హ వై హి॑రణ్మయో భూ॒త్వా |
 స్వ॒ర్గం లో॒కమే॑తి |
 ఆది॒త్యస్య॒ సాయు॑జ్యం |
 య ఏ॒వం వే॒ద |
 దే॒వభా॑గో హ శ్రౌత॒ర్షః |
 సా॒వి॒త్రం వి॒దాంచ॑కార |
 తగ్ం హ వా॒గదృ॑శ్యమానాభ్యు॒వాచ || 33 ||

స॒ర్వం బ॒త గౌ॒తమో వే॒ద |
 యః సా॒వి॒త్రం వే॒దేతి |
 స హో॑వాచ |
 కై॒షా వా॒గసీ॑తి |

అ॒య॒మ॒హగ్ం॑ సా॒వి॒త్రః॑ ।
 దే॒వానా॑ము॒త్తమో॑ లో॒కః ।
 గు॒హ్యం మ॒హో బి॒భ్రది॑తి ।
 ఏ॒తావ॑తి హ గౌ॒తమః॑ ।
 య॒జ్ఞోప॑వీ॒తం కృ॒త్వాఽధో॑ ని॒పపా॑త ।
 నమో॑ నమ ఇతి ॥ 34 ॥

స హో॑వాచ ।
 మా భై॑షీ॒ర్గైత॑మ ।
 జితో॑ వై తే లో॒క ఇతి॑ ।
 తస్మా॑ద్యే కే చ సా॒వి॒త్రం వి॒దుః ।
 సర్వే॑ తే జిత॒లోకాః॑ ।
 స యో హ వై సా॒వి॒త్రస్యా॒ష్టాక్ష॑రం ప॒దగ్గ్
 శ్రియా॑ఽభి॒షిక్తం॑ వేద ।
 శ్రియా॑ హై॒వాభి॑షి॒చ్యతే॑ ।
 ఘృ॒ణిరి॑తి ద్వే అక్ష॒రే ।
 నూ॒ర్య ఇతి॑ త్రీ॒ణి ।
 ఆది॑త్య ఇతి త్రీ॒ణి ॥ 35 ॥

ఏ॒తద్వై సా॒వి॒త్రస్యా॒ష్టాక్ష॑రం ప॒దగ్గ్
 శ్రియా॑ఽభి॒షిక్తం॑ ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।

శ్రియా హై॒వాభి॑షి॒చ్యతే॑ |
 తదే॒తద్భ॒వాఽభ్యు॑క్తం |
 ఋ॒చో అ॒క్షరే॑ ప॒రమే॑ వ్యోమ॒న్ |
 యస్మి॑దే॒వా అ॒ధి వి॒శ్వే ని॒షేదుః॑ |
 యస్త॒న్న వేద॑ కి॒మృచా॑ క॒రిష్య॑తి |
 య ఇ॒త్తద్వి॒దుస్త॒ ఇమే॑ స॒మాస॑త ఇ॒తి |
 న హ॒ వా ఏ॒తస్య॑ర్చా న॒ యజు॑షా న సా॒మ్నాఽర్థో॑ఽస్తి |
 యః సా॒వి॒త్రం వేద॑ || 36 ||

తదే॒తత్ప॒రియ॑ద్దే॒వచ॑క్రం |
 ఆ॒ర్ద్రం పి॒న్వమా॑నగ్గ్ స్వ॒ర్గే లోక॑ ఏ॒తి |
 వి॒జహ॑ద్వి॒శ్వా భూ॑తాని స॒ంపశ్య॑త్ |
 ఆ॒ర్ద్రో హ॒ వై పి॒న్వమా॑నః స్వ॒ర్గే లోక॑ ఏ॒తి |
 వి॒జహ॑న్వి॒శ్వా భూ॑తాని స॒ంపశ్య॑న్ |
 య ఏ॒వం వేద॑ |
 శూ॒షో హ॒ వై వా॑ర్షే॒యః |
 ఆది॑త్యే॒న స॒మాజ॑గామ |
 తగ్గ్ం హో॑వాచ |
 ఏహి॑ సా॒వి॒త్రం వి॒ద్ధి |
 అయం॑ వై స్వ॒ర్గోఽగ్నిః
 పా॒రయి॑ష్ణురం॒ఋతా॑థ్నంభూ॒త ఇ॒తి |

ఏష వావ స సావిత్రిః |
 య ఏష తపతి |
 ఏహి మాం విద్ధి |
 ఇతి హైవైనం తదువాచ || 37 ||

ద్యతో ద్యతో వేదేతి తప ఇతి సమవాదిష్టేతి తద్రాత్రేర్ ఋతవ ఏతి చకారోవాచ
 నమ ఇత్యాదిత్య ఇతి త్రీణి సావిత్రం వేద విద్ధి పంచ చ || 9 ||

ప్రజాపతిర్దేవాంధ్యంజ్ఞానం ప్రస్తుతం తాన్యహాన్యేష రాత్రయశ్చిత్రః కేతుస్తేఽహో
 ముహూర్తా రాత్రేః పవిత్రం తేఽర్థమాసా అగ్నిష్టోమో యజ్ఞక్రతవ ఇదానీం
 ముహూర్తానాం జనకోఽహీనా దేవభాగః కైషా వాఙ్మ శూషో హ వై షోడశ ||

ఇయం వావ సరఘా |
 తస్యా అగ్నిరేవ సారఘం మధు |
 యా ఏతాః పూర్వపక్షాపరపక్షయో రాత్రయః |
 తా మధుకృతః |
 యాన్యహాని |
 తే మధువృషాః |
 స యో హ వా ఏతా మధుకృతశ్చ మధువృషాగ్శ్చ వేద |
 కుర్వంతి హస్యైతా అగ్నౌ మధు |
 నాన్యేష్టాపూర్తం ధయంతి |
 అథ యో స వేద || 38 ||

న హో॑స్యై॒తా అ॒గ్నౌ మ॒ధు కు॑ర్వంతి ।
 ధ॒యంత్య॑స్యే॒ష్టాపూ॑ర్తం ।
 యో హ॑ వా అ॒హో॑రా॒త్రాణాం॑ నామధేయాని వేద ।
 నాహో॑రా॒త్రేష్వా॒ర్తిమా॑ర్చ్ఛతి ।
 సం॒జ్ఞానం॑ వి॒జ్ఞానం॑ దర్శా దృష్టేతి ।
 ఏ॒తాప॑నువాకో పూ॒ర్వప॑క్షస్యాహో॒రాత్రాణాం॑ నామధేయాని ।
 ప్రస్తు॑తం విష్టు॒తగ్ం సు॒తా సు॒న్వతీ॑తి ।
 ఏ॒తాప॑నువాకాపపరపక్షస్యాహో॒రాత్రాణాం॑ నామధేయాని ।
 నాహో॑రా॒త్రేష్వా॒ర్తిమా॑ర్చ్ఛతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ॥ 39 ॥

యో హ॑ వై ము॒హూర్తా॑నాం నామధేయాని వేద ।
 న ము॒హూర్తే॑ష్వా॒ర్తిమా॑ర్చ్ఛతి ।
 చి॒త్రః కే॒తుర్దా॒తా ప్ర॒దాతా॑ స॒వితా॑
 ప్ర॒స॒వితా॑భి॒శాస్తా॑నుమంతేతి ।
 ఏ॒తేను॑వాకా ము॒హూర్తా॑నాం నామధేయాని ।
 న ము॒హూర్తే॑ష్వా॒ర్తిమా॑ర్చ్ఛతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 యో హ॑ వా అ॒ర్థమా॑సానాం చ మాసానాం చ
 నామధేయాని వేద ।
 నా॒ర్థమా॑సేషు న మాసే॒ష్వా॒ర్తిమా॑ర్చ్ఛతి ।

పవి॒త్రం పవి॒యిష్యం॑ధ్ను॒హస్వాంధ్ను॑హీయాన -

రుణో॑ఽరుణ॒రజా॑ ఇతి॒ |

ఏతే॑ఽను॒వాకా॑ అ॒ర్థమా॒సానాం॑ చ

మా॒సానాం॑ చ నామధే॒యాని॑ || 40 ||

నార్థ॑మసే॒షు న మా॑సే॒ష్వార్తి॒మార్చ్ఛ॑తి |

య ఏ॒వం వేద॑ |

యో హ॒ వై య॑జ్ఞక్ర॒తూనాం॑ చ॒ర్తూనాం॑ చ

సం॒వధ్న॑ర॒స్య చ నామధే॒యాని॑ వేద॑ |

న య॑జ్ఞక్ర॒తుషు॑ నర్తు॒షు న సం॒వధ్న॑ర

ఆర్తి॒మార్చ్ఛ॑తి |

అగ్ని॑ష్టోమ ఉ॒క్తోఽగ్ని॑ర్ బుతుః

ప్ర॒జాప॑తిః సం॒వధ్న॑ర ఇతి॒ |

ఏతే॑ఽను॒వాకా॑ య॑జ్ఞక్ర॒తూనాం॑ చ॒ర్తూనాం॑ చ

సం॒వధ్న॑ర॒స్య చ నామధే॒యాని॑ |

న య॑జ్ఞక్ర॒తుషు॑ నర్తు॒షు న సం॒వధ్న॑ర

ఆర్తి॒మార్చ్ఛ॑తి |

య ఏ॒వం వేద॑ |

యో హ॒ వై ము॑హూర్తా॒నాం ము॑హూర్తాన్ వేద॑ |

న ము॑హూర్తా॒నాం ము॑హూర్తే॒ష్వార్తి॒మార్చ్ఛ॑తి || 41 ||

ఇదానీ॑ తదానీ॑మితి॑ ।
 ఏ॒తే వై ము॒హూర్తా॑నాం ము॒హూర్తాః॑ ।
 న ము॒హూర్తా॑నాం ము॒హూర్తే॒ష్వార్తి॒మార్చ్ఛ॑తి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ।
 అథో॑ యథా॑ క్షే॒త్రజ్ఞో భూ॒త్వాఽను॑ప్రవిశ్యాన్నమత్తి॑ ।
 ఏ॒వమే॒వైతా॑న్క్షే॒త్రజ్ఞో భూ॒త్వాఽను॑ప్రవిశ్యాన్నమత్తి॑ ।
 స ఏ॒తేషా॑మే॒వ స॒లోక॑తాగ్ం సా॒యుజ్య॑మశ్నుతే॑ ।
 అప॑ పునర్మృ॒త్యుం జ॑యతి॑ ।
 య ఏ॒వం వేద॑ ॥ 42 ॥

న వే॒దైవం వే॒దాఽను॑వా॒కా అ॒ర్థమా॑సా॒నాం చ॑ మా॒సానాం॑ చ నామ॑ధేయాని
 ము॒హూర్తే॒ష్వార్తి॒మార్చ్ఛ॑తి నప॑ చ ॥ 10 ॥

ఇ॒యమ॑హో॒రాత్రా॑ణాగ్ం సం॒జ్ఞానం॑ పూ॒ర్వప॑క్షస్య ప్రస్తు॒తమ॑పరప॒క్షస్య॑ ము॒హూర్తా॑నాం
 చి॒త్రః కే॒తుర॑ర్థమా॒సానాం॑ ప॒విత్రం॑ య॒జ్ఞక॑తూనామగ్ని॒ష్టోమో య॒జ్ఞక॑తూనామిదానీం
 ము॒హూర్తా॑నాం ము॒హూర్తాన్ వేదే॑దానీమథో ద్వాద॒శ ॥

కశ్చి॑ద్ధ వా అ॒స్మాల్లో॒కాత్ప్రే॑త్య ।
 ఆత్మా॑నం వేద ।
 అ॒యమ॑హమస్మీ॒తి ।
 కశ్చి॑ద్భ్యం లో॒కం న ప్ర॒తి ప్ర॑జానాతి ।
 అగ్ని॑ముగ్ధో హై॒వ ధూ॑మతాంతః ।
 స్వం లో॒కం న ప్ర॒తి ప్ర॑జానాతి ।
 అథ॑ యో హై॒వైత॑మగ్నిగ్ం సా॒విత్రం॑ వేద ।

స ఏ॒వా॒స్మా॒ల్లో॒కాత్ప్రే॑త్య |
 ఆ॒త్మా॒నం॑ వే॒ద |
 అ॒య॒మ॒హ॒మ॒స్మీ॑తి || 43 ||

స స్వం లో॒కం ప్ర॒తి ప్ర॒జా॑నాతి |
 ఏ॒ష ఉ॑ వే॒వైనం॑ త॒థ్సా॑వి॒త్రః |
 స్వ॒ర్గం లో॒కమ॒భివ॑హతి |
 అ॒హో॒రా॒త్రై॒ర్వా ఇ॒దగ్ం స॒యుగ్భిః॑ క్రియతే |
 ఇతి॒రా॒త్రాయా॑దీక్షిషత |
 ఇతి॒రా॒త్రాయ॑ ప్రతముపాగురితి |
 తాని॒హానే॑వం విదుషః |
 అ॒ముష్మి॑న్లోకే శే॒వధిం॑ ధ॒యంతి॑ |
 ధీ॒తగ్ం హై॒వ స శే॑వధిమను పరైతి |
 అథ॒ యో హై॒వైత॑మగ్నిగ్ం సా॒వి॒త్రం వే॒ద || 44 ||

తస్య॑ హై॒వాహో॑రాత్రాణి |
 అ॒ముష్మి॑న్లోకే శే॒వధిం॑ న ధ॒యంతి॑ |
 అధీ॒తగ్ం హై॒వ స శే॑వధిమను పరైతి |
 భ॒రద్వా॑జో హ త్రి॒భిరా॑యుర్భిర్భ్రూ॒హ్మాచ॑ర్యమువాస |
 తగ్ం హ జి॒ర్ణిగ్ం స్థ॑విరగ్ం శయానం |
 ఇంద్ర॑ ఉపప్రజ్యోవాచ |
 భ॒రద్వా॑జ |

యత్తే చతుర్థమాయుర్థద్యాం ।

కిమేనేన కుర్యా ఇతి ।

బ్రహ్మచర్యమేవైనేన చరేయమితి హోవాచ ॥ 45 ॥

తగ్ం హ త్రిన్సిరిరూపానవిజ్ఞాతానివ దర్శయాం చకార ।

తేషాగ్ం హైకైకస్మాన్ముష్టినాఽఽదదే ।

స హోవాచ ।

భరద్వాజేత్యామంత్ర్య ।

వేదా వా ఏతే ।

అనంతా వై వేదాః ।

ఏతద్వా ఏత్తైస్త్రిభిరాయుర్భిరస్వవోచథాః ।

అథ త ఇతరదసనూక్తమేవ ।

ఏహీమం విద్ధి ।

అయం వై సర్వవిద్యేతి ॥ 46 ॥

తస్మై హైతమగ్నిగ్ం సావిత్రమువాచ ।

తగ్ం స విదిత్వా ।

అంబుతో భూత్వా ।

స్వర్గం లోకమియాయ ।

ఆదిత్యస్య సాయుజ్యం ।

అంబుతో హైవ భూత్వా ।

స్వర్గం లోకమేతి ।

అదిత్యస్య సాయుజ్యం ।

య ఏవం వేద ।

ఏషో ఏవ త్రయా విద్యా ॥ 47 ॥

యావంతగ్ం హ వై త్రయా విద్యయా లోకం జయతి ।

తావంతం లోకం జయతి ।

య ఏవం వేద ।

అగ్నేర్వా ఏతాని నామధేయాని ।

అగ్నేరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి ।

య ఏవం వేద ।

వాయోర్వా ఏతాని నామధేయాని ।

వాయోరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి ।

య ఏవం వేద ।

ఇంద్రస్య వా ఏతాని నామధేయాని ॥ 48 ॥

ఇంద్రస్యైవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి ।

య ఏవం వేద ।

బృహస్పతేర్వా ఏతాని నామధేయాని ।

బృహస్పతేరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి ।

య ఏవం వేద ।

ప్రజాపతేర్వా ఏతాని నామధేయాని ।

ప్రజాపతేరేవ సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి ।

య ఏ॒వం వే॑ద ।

బ్ర॒హ్మ॑ణో॒ వా ఏ॒తాని॑ నామధేయాని ।

బ్ర॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ సా॒యుజ్య॑గ్ం స॒లోక॑తామాప్నోతి ।

య ఏ॒వం వే॑ద ।

స వా ఏ॒షోఽగ్ని॑ర॒పక్ష॑పుచ్ఛో వా॒యురే॒వ ।

తస్యా॑గ్నిర్ముఖం ।

అసా॑వాదిత్యః శిరః ।

స యదే॒తే దే॒వతే॑ అంత॒రేణ॑ ।

తథ్సర్వ॑గ్ం సీ॒వ్యతి॑ ।

తస్మా॑థ్సావి॒త్రః ॥ 49 ॥

అ॒యమ॑హమస్మీతి వే॑ద హో॒వాచ॑ స॒ర్వవి॒ద్యేతి॑ వి॒ద్యేంద్ర॑స్య వా ఏ॒తాని॑
నామధేయాని బ్ర॒హ్మ॑ణ ఏ॒వ సా॒యుజ్య॑గ్ం స॒లోక॑తామాప్నోతి స॒ప్త చ ॥ 11 ॥

అగ్నే॒ర్వా॒యోరింద్ర॑స్య బృ॒హస్ప॑తేః ప్ర॒జాప॑తేర్బ్ర॒హ్మణ॑స్స వై స॒ప్త ॥

సం॒జ్ఞానం॑ భూ॒స్త్వమే॒వ సం॑వధ్నరో॒ఽసి భూ॑ రా॒జ్ఞ్యస॑వే విపశ్చి॒తే
ప్ర॒జాప॑తిర్దే॒వాని॒యం వా॒వ స॒రభూ॑ కశ్చిద్దై॒కాదశ ॥ 11 ॥

సం॒జ్ఞాన॑గ్ం రా॒జ్ఞీ మూ॒ర్ధా హృ॑దయ ఏ॒ష సం॑వధ్నరో నా॒ర్థమా॑సేషు
నవ॑చత్వారిగ్ంశత్ ॥ 49 ॥

సం॒జ్ఞాన॑గ్ం సావి॒త్రః ॥

॥ హరిః ఓ(3)ం ॥

॥ ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే దశమః ప్రశ్నః సమాప్తః ॥